

ZARASŲ KRAŠTO KULTŪROS KALENDORIUS

Mieli Zarasų krašto lankytojai,

kviečiu Jus atvykti į mūsų nuostabių Zarasų kraštą, garsėjantį ne tik gamtos grožiu, bet ir turtingu kultūriniu gyvenimu. Mūsų miestas, įsikūręs tarp žaliuojančių miškų ir skaidrių ežerų, yra tikras kultūros lobynas, kviečiantis atrasti ir patirti įvairius renginius, kurie praturtins Jūsų sielą ir įtikins, kad regionai ne tik nenusileidžia didmiesčiams, bet ir dažnai juos aplenkia.

Zarasų kultūriniai renginiai – tai ne tik koncertai, parodos ar spektakliai, bet ir galimybė susipažinti su mūsų krašto istorija, tradicijomis bei bendruomenės kūrybiškumu. Čia galite patirti autentišką folkloro grožį, susipažinti su talentingais menininkais bei įsijungti į bendruomenės iniciatyvas, kurios stiprina mūsų kultūrinę tapatybę.

Kviečiu Jus pasinerti į kultūrinę kelionę, atrasti naujų potyrių ir pažinti mūsų kraštą iš arčiau. Tikiu, kad kiekvienas renginys ar reginys paliks Jums neišdildomų įspūdžių ir suteiks naujų idėjų.

Džiaugiuosi, kad esate su mumis, ir linkiu nuostabios kultūrinės patirties Zarasuose!

Su geriausiais linkėjimais
Zarasų rajono savivaldybės merė
Nijolė Guobienė

Zarasų krašto svečiai,

visuomet laukiame Jūsų kurortiniuose ir kultūriniuose Zarasuose. Mūsų miestas išsiskiria kultūros įvairove, originalumu. Ryškus pokytis įvyko 2008 m., kai tapome pirmąja Lietuvos kultūros sostine su projektu „Kultūra kaip gyvas vanduo“, o 2028 m., kai ir vėl tapsime Lietuvos kultūros sostine, pakviesime pasinerti į „Kultūros bangas“. Lankytojų lauks ir žavės klasikinė muzika, parodos regiono galerijose, misterija, talentų koncertai, kalėdinės mugės, Lietuvos kultūros sostinių judėjimo 20-mečiui skirtas sąskrydis, jaunųjų menininkų kūrybiškumo stovyklos, kino festivalis ir t.t. Kviečiame Lietuvos ir užsienio menininkus rinktis savo kūrybai Zarasų kraštą, ypač rezidenciją Antazavės dvare. Meno mylėtojai būtinai kviečiami aplankyti Šarūno Saukos ir Nomedos Saukienės galeriją Zarasuose, Dusetų dailės galeriją ir kolekcininko Ramučio Petniūno meno sodybą istorinio Stelmužės dvaro teritorijoje. Aktyvi Zarasų rajono savivaldybės kultūros įstaigų veikla, vietos bendruomenių išsradinumas, profesionalių menininkų kūryba, privačių kultūros organizacijų projektinė veikla, Zarasų rajono savivaldybės dėmesys kultūrai lemia aukštą Zarasų kultūros įvertinimą Lietuvos kultūros reitinguose, tačiau ir toliau siekiame tobulėti, visuomet laukiame Jūsų kūrybinių iniciatyvų.

Zarasų rajono savivaldybės administracijos
Švietimo kultūros ir sporto skyriaus vedėjos pavaduotoja Daiva Šukštulienė

Mieli bibliotekos lankytojai!

Kviečiame užėiti į Zarasų rajono savivaldybės viešąją biblioteką, įsikūrusią tarp dviejų ežerų. Nuo bibliotekos stogo atsiveria puiki miesto panorama, o viduje eksponuojami patys įvairiausi lobynai. Pažadame, kad ištisus metus čia laiką praleisite žaismingai, kūrybingai bei naudingai! Įdomiam laisvalaikiui skirta žaisloteka, šeimų stalo žaidimai, virtualūs literatūriniai turai, kelionės po gražiausias miesto lankytinas vietas, Kinect judesio žaidimai apie gamtą, istoriją, mėgstamus personažus ir dar daug kitų veiklų. Literatūros ir meno mylėtojams – naujausios knygos, susitikimai su knygų autoriais, skaitymo edukacijos, literatūros ir profesionalaus meno parodų pristatymai įvairiose erdvėse. Norintiems bendrauti, diskutuoti ar ramiai pailsėti – individualios poilsio ir ramybės vietos, lauko terasa. Nauja mūsų inovatyvi veikla – knygomatas, suteikiantis galimybę iš anksto užsakyti knygas per <https://ibiblioteka.lt> ir atsiimti bekontakčiu būdu visą parą. Bibliotekoje veikia skaitytojų, fotografų, literatų ir teatro klubai, prie kurių prisijungti gali kiekvienas. Čia jus visada pasitiks iniciatyvūs ir draugiški darbuotojai. Bibliotekoje verda gyvenimas. Pajuskite!

Nuoširdžiai bibliotekos bendruomenės vardu
direktoriaus pavaduotoja Jolanta Lementauskienė

Mieli Zarasų krašto lankytojai,

muziejus – tai vieta, kur susitinka istorija, kultūra ir tradicijos. Kviečiu Jus, gyvenančius čia ar miesto svečius, pasinerti į unikalią kelionę per praeities ir dabarties Zarasų istorijos lobynus. Muziejaus ekspozicijos ir jo padaliniai – Šarūno Saukos ir Nomedos Saukienės galerija, Stelmužės bažnytinio meno muziejus, Amatų centras Antazavės dvare – tai langas į regiono praeitį, etnografiją, technikos istoriją bei įkvėpiančius menininkų darbus. Čia kiekvienas atras tai, kas artima širdžiai: nuo istorinių artefaktų, meninių parodų iki šiuolaikinių kūrybinių projektų. Muziejus – ne tik pažinimo vieta, bet ir erdvė bendrystei bei kūrybai. Jūsų laukia parodos, teminiai renginiai, edukacijos ir susitikimai su įdomiais žmonėmis.

Tapkite mūsų istorijos dalimi ir atraskite Zarasų krašto grožį bei turtingą kultūrinį paveldą. Laukiame Jūsų!

Pagarbiai
Zarasų krašto muziejaus direktorius Arvydas Veikšra

Gerbiamieji,

kviečiame Jus atrasti Zarasus – miestą, kuris džiugina kultūros ir gamtos harmonija visus metus!

Šiltuoju metų laiku Zarasai tampa gyva scena po atviru dangumi – masiniai lauko renginiai kviečia šokti, dainuoti ir bendrauti apsuptiems nuostabių ežerų ir žaliuojančių kalvų. Tai nepamiršamos akimirkos, kurios pripildo širdį džiaugsmo ir bendrystės.

O kai gamta atšąla, pasidengia sniegu, Zarasų kultūros centras tampa jaukiu traukos tašku. Mūsų renginiai – tai vieta, kur muzika, šokis, teatras ir daina leidžia kurti artimą ryšį su bendraminčiais.

Nepriklausomai nuo metų laiko Zarasuose Jūsų laukia nepamiršamos patirtys. Ateikite, pajuskite ir tapkite mūsų bendruomenės dalimi!

Pagarbiai
Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro direktorius Aurimas Gudas

Mielieji,

mėgstate meną ir gamtą? leškote ramybės ir įkvėpimo? Tuomet Kultūros centro Dusetų dailės galerija ant Sartų ežero kranto bei Antazavės dvaras su įspūdingu vaizdu į Žalvės ežerą – būtent tos išskirtinės vietos, kurias privalote aplankyti! Čia rasite įkvėpiančių profesionalių meno kūrėjų parodų, galimybę susipažinti su mūsų krašto menininkais, išgirsite gyvo garso klasikinės ir populiarios muzikos koncertų, pasimėgausite puikiais spektakliais, dalyvausite kultūros renginiuose, šventėse, įvairiose edukacinėse programose, skirtose tiek vaikams, tiek suaugusiems.

Atraskite kūrybos ir pažinimo džiaugsmą kartu su mumis!

Pagarbiai
Kultūros centro Dusetų dailės galerijos direktorius Alvydas Stauskas

Sausis

Parodos Zarasų viešojoje bibliotekoje

Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos I aukšte įrengta moderni erdvė meno parodoms. Kviečiant pasirodyti šioje naujoje erdvyje skatinama menininkų socialinė, kūrybinė veikla, o lankytojams sudaromos galimybės susipažinti su meno kūriniais, dalyvauti parodų atidarymuose, kai patys autoriai pristato kūrybą, idėjas, aptaria įkvėpimo šaltinius. Šioje parodų salėje kasmet atidaroma apie dvidešimt profesionalaus meno (tapybos, keramikos, fotografijos) parodų.

Pirmoje parodoje sulaukta tapytojos Nomedos Saukienės darbų „Iš laukų ir pievų. Mėlyna“, vėliau – fotomenininko Antano Sutkaus fotografijos parodos „Basų kojų nostalgija“, dailininko grafiko Arvydo Každailio grafikos, heraldikos ir tapybos darbų parodos, dizainerės Renatos Heredia kurtų drabužių, levos Augaitytės tekstilės, dailininkės grafikės Ulos Šimulynaitės Baltijos šalių menininkų komiksų, Agnės Indrės Každailytės iliustracijų parodos.

Bėgant laikui lankytojai susipažino su iraniečio Nima Fallahi fotografijų paroda „Persijos istorija, gamta ir žmonės“, fotografo iš Olandijos Tieme Festner aviacijos lėktuvų fotografijų paroda „Istorinių Lietuvos aviatorių alėja“. Eksponuota Čekijos Respublikos ambasados faktografinė paroda „Išradimai ir faktai“, VŠĮ „Inovatorių slėnis“ lietuvių ir latvių fotomenininkų fotografijų paroda „Istoriniai parkai ir jų gyventojai“, Lietuvos bajorų karališkosios sąjungos vado pavaduotojo Kazio Mackevičiaus ir fotografo Rimanto Vilavičiaus senųjų fotografijų paroda „Tarpukario bajorai“, grožėtas kolekcininko Nerijaus Čepausko surinktais Lietuvos, Europos ir tolimesnių pasaulio šalių keraminiais švyturiais. Parodų salėje vyko Utenoje rengto regioninio projekto „ART’U (Menas mieste – miestas mene)“ darbų paroda. Bendradarbiaujant su Armėnijos Respublikos ambasada ir Lietuvos teatro, muzikos ir kino

Sausis

muziejumi, pristatyta fotografijų paroda „Sergejus Paradžanovas – gyvenimas tarsi filmas“.

Graži bendrystė sieja su tapytojais Rasa Vasilevičiūte, Nijole Vilutiene, Nijole Trinkūniene, Giedre Nagreckiene, Eugenijumi Nalevaika, Dainiumi Galiausku, Jolanta Žalaliene, Gintaru Gesevičiumi, Arūnu Bėkšta ir kitais. Parodų salės stiklo vitrinas jau puošė skulptoriaus, keramiko Giedriaus Mazūro, juodosios keramikos kūrėjo Vytauto Valiušio, menininkų Genutės Vaičiukauskienės-Švalkutės, Džiuljetos ir Gvido Raudonių, Nijolės Kuosaitės, Skaidrės Račkaitytės, Laimos Kiškienės, Giedrės Nagreckienės keramikos dirbiniai.

Savo kūryba džiugino Dusetų krašto kūrėjai: vyko Genadijaus Kovaliovo ir Vilijos Visockienės albumo „Sartų haiku“ ir parodos pristatymas, fotomenininkės Normantės Ribokaitės fotografijų paroda „Žirgai“, eksponuoti tarptautinio tapybos plenero „Zarasai – ežerų kraštas“ darbai. Aktyviai bendradarbiaujama su Zarasų Fausto Latėno meno mokykla. Eksponuoti mokytojos, dailininkės Ramunės Sladkevičiūtės-Dainienės tapybos darbai, surengta mokytojos Jurgitos Navickienės pagamintų lėlių paroda. Gražūs ryšiai užmegzti su Latvijos menininkais Ieva ir Janis Spalviņš, Aivis Pizels, Kraslavos menininkais keramikais Olga ir Valdis Paulini.

2020 m. prie viešosios bibliotekos susibūrė zarasiėčių fotografų klubas „Ežerų žemė“, pakvietęs talentingus žmones, siekiančius atskleisti save fotografijoje, užfiksuoti gamtos grožį, žmogaus būties bei laiko trapumą. Klubo tradicija tapo kasmetinės Zarasų miesto šventės metu pristatyti naują savo darbų parodą.

Kaip matote, parodų kaita didžiulė. Zarasiškiai ir miesto svečiai kviečiami nuolat gėrėtis menu, prisėsti estetiškoje erdvėje ir pasinerti į vizualųjį svajonių pasaulį. Bet kada užsukę į Zarasų viešosios bibliotekos parodų erdvę pasisemsite įkvėpimo, pažinsite nepažintą, sutiksite bendraminčių.

Informaciją parengė Inesa Dumbravienė, Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ryšių su visuomene specialistė.
Nuotraukos Inesos Dumbravienės ir Alydo Stausko

Vasaris

Sartų lenktynės Dusetose

Žirgų lenktynės Dusetose, šalia legendomis apipinto Sartų ežero, o anksčiau ir ant jo ledo, pradėtos rengti dar XVIII–XIX amžiais. Vasario pradžioje, per Grabnyčias, buvo švenčiami vieni iš didžiausių parapijos atlaidų, į kuriuos susirinkdavo gausybė žmonių. Būtent tomis dienomis vykdavo lenktynės, o tarpusavyje susilažinusiems atsirasdavo puiki proga įrodyti, kieno žirgas eikliausias. Čia vykdavo ir žirgų turgus, savo gaminiais ar produktais prekiaudavo ūkininkai ir amatininkai.

Kaip minėta, žirgų lenktynės Dusetose – vienas seniausių masinių renginių Lietuvoje, kurį 1933 m. pradėjo remti LR žemės ūkio ministerija. Tai vienintelė diena metuose, kai Dusetų gatvėse ir miesto prieigose nusidriekia automobilių eilės. Beje, vyksta ne tik žirgų lenktynės; renginio kultūrinė programa labai gausi ir įvairi: šventės atidarymas pradedamas iškilminga eiseną ant ledo, ją lydi pučiamųjų orkestras, giedama „Tautiška giesmė“, lenktynių vyriausiasis teisėjas aukure uždega ugnį, o varžybų vėliavą iškelia praėjusių metų lenktynių Didžiojo prizo laimėtojas. Garsioji kapela „Sadūnai“ atlieka skambų lenktynių himną „Unt sartų“.

Šventėje koncertuoja Dusetų folkloro ansambliai, Zarasų kultūros centro kolektyvai, Aukštaitijos regiono geriausios kape-los ir folkloro kolektyvai, profesionalūs meno kolektyvai iš visos Lietuvos. Po lenktynių renginiai tęsiasi Dusetų dailės galerijoje – kasmet čia atidaroma tradicinė tarptautinė paroda „Žirgas mene“. Vakare kultūros centre vyksta populiariosios muzikos koncertai.

Vasaris

Lenktynių metu tradiciškai vyksta kultūros paveldą pristatanti žiemos mugė „Sartai“. Šioje mugėje kasmet dalyvauja gausus būrys sertifikuotų tautodailės meistrų, sertifikuoto kulinarinio paveldo atstovų, prekybininkų, ūkininkų iš visos Lietuvos, prekiaujančių rankų darbo bei savo išauginta, pagaminta produkcija. Mugė išsidėsto net trijų hektarų plote. Čia netrūksta pačios įvairiausios produkcijos išrankiausiam skoniui, pradedant įvairiais sūdytais, rūkytais, kadagio dūmais tebekvepiančiais skilandžiais, dešromis, gardžia namine duona bei sūriais, ežerų žuvimi ar tradiciniais lietuviškais šakočiais, baigiant dirbiniais iš keramikos, unikaliais kalvystės, vilnos, vytelių gaminiais. Be abejo, šventės metu nepamirštami ir mažieji šventės dalyviai – jiems įrengiama vaikų žaidimų zona su smagiomis edukacijomis, sudaroma galimybė pajodinėti poniais.

Informaciją parengė Vilija Visockienė, Kultūros centro Dusetų dailės galerijos informacijos specialistė. Nuotraukos Vilijos Visockienės

Emilijos Pliaterytės ekspozicija Antazavės dvare

Klasicizmo stiliaus Antazavės dvaro rūmus, esančius ant Zalvio ežero kranto, XVIII a. pirmoje pusėje pastatė grafas Aleksandras Konstantinas Pliateris. Mūrinius rūmus XVIII a. pabaigoje pradėjo statyti Emilijos Pliaterytės senelis Liudvikas, o užbaigė jo žmona Kunigunda. Jos pastangomis buvo pastatyta barokinė Dievo Apvaizdos bažnyčia, dvi ofisinės, klebonija, špitolė, užiegos namai, taip pat įkurtas parkas. 2012–2021 m. Zarasų rajono savivaldybė įgyvendino penkis projektus ir modernizavo minėtą dvarą, pritaikydama jį kultūros veikloms.

Dvare yra ekspozicija, skirta Emilijai Pliaterytei (1806–1831). Emilija gimė Vilniuje, buvo vienturtė Pranciškaus Ksavero Pliaterio ir Anos Mohl dukra. Dėl tėvų nesutarimų nuo 1815 m. ji su mama gyveno Liksnos dvare prie Daugpilio. Emiliją įkvėpė Žana d'Ark – abi mėgo jodinėti, valdyti ginklus ir rengėsi kovai už Tėvynės laisvę. Antazavės dvare Emilija dažnai lankydavosi, čia buvo saugomas ir jos tapytas autoportretas, kuris dingo Antrojo pasaulinio karo metu. 1831 m. kovo 25 d., prasidėjus sukilimui Lietuvoje, Emilija atvyko į dvarą ir čia parašė garsųjį atsišaukimą, kad į sukilimą išeina laisva valia, nes ją veda Tėvynės meilė. Atsišaukimo originalas yra saugomas Varšuvos senųjų aktų archyve – tai vienas iš svarbiausių dokumentų Antazavės dvaro Pliaterių fonde (1936 m. dvaro archyvas buvo išvežtas į Lenkiją vyskupo Edvardo Ropo iniciatyva). Iš Antazavės dvaro Emilija išėjo į Dusetas, kur kartu su pusbroliais Cezariu ir Vladislavu Pliateriais surinko pirmą būrį ir prisidėjo prie sukilimo.

Dvaro ekspozicijoje surinktos Emilijos Pliaterytės ir jos mūšių vaizdus atkuriančių paveikslų reprodukcijos. Stendai pasakoja apie visus sukilimus prieš Rusiją bei sukilimų vadus. Čia taip pat eksponuojami žymiausių Pliaterių portretai, giminės genealoginis medis ir Pliaterių herbas. Apsilankę ekspozicijoje, lankytojai gali naudotis išmaniaisiais įrenginiais, nuskenudami QR kodus. Tai leidžia sužinoti daugiau apie Pliaterių giminės veiklą ir jų palikimą. Taip pat televizoriaus ekrane rodomi trumpi filmukai apie Emiliją Pliaterytę ir Pliaterių giminę. Ekspozicija sudomina Antazavės dvaro svečius, joje lankosi ekskursijos, dažnai – moksleivių grupės, čia rengiamos istorijos pamokos.

Informaciją parengė Darius Tvardauskas, Zarasų krašto muziejaus amatų centro Antazavės dvare muziejininkas-gidas. Nuotraukos Dariaus Tvardausko

Kovas

Tradicinė Teatro savaitė Zarasų kultūros centre

Meilę teatrui Zarasų krašte įskiepijo čia gyvenanti ir kurianti režisierė Gražina Karlaitė. Jos iniciatyva Zarasų kultūros centre atsirado Teatro savaitė. Kovo mėnesio pabaigoje, kai švenčiama Teatro diena, į Zarasų kultūros centrą suguža teatro mylėtojai nuo pačių mažiausių iki profesionalų. Scenoje pasirodo mokykliniai teatrai, kultūros centrų mėgėjų teatrai ir svečiai – profesionalių teatrų trupės. Profesionalių teatrų spektakliai skirti vaikų, jaunimo ir suaugusių auditorijoms. Zarasų krašto vaikų, jaunimo bei suaugusių mėgėjų teatrai dalinasi su žiūrovais naujaisiais savo spektakliais. Teatro savaitė prasideda spektakliais vaikams. Teatro renginyje dalyvauja Gražinos Karlaitės vadovaujamas Zarasų viešosios bibliotekos suaugusių teatras „Juodai baltas“. Šiandien Teatro savaitė – kasmetinis Zarasų kultūros centro renginys, be kurio neįsivaizduojama metinė kultūrinių renginių programa.

Informaciją parengė Zarasų rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius.
Nuotraukos Eriko Černovo

Kovas

Tautinio kostiumo artelė Zarasų kultūros centre

Artelės veikla prasidėjo 2003 m., vykdant Phare 2000 ŽIPF projektą „Tradinių amatų artelė“. Iš keleto atgaivinti bandomų nykstančių amatų po projekto buvo tęsiamos tradicinių tautinių ir sceninių kostiumų audimo bei trielių armonikų gaminto ir remonto veiklos. Tradicinio audimo projektinė veikla 2007 m. pavadinta dirbtuvėmis. Čia buvo pradėti siūti sceniniai kostiumai, audžiami autentiški aukštaičių kostiumai Zarasų rajono šokių kolektyvams, folkloro ansambliams bei kaimo kapeloms. Per keliolika veiklos metų pavyko paruošti daugumą folkloro ansamblių dalyvių ir muzikantų, dalis rūbų pasiūta iš pirktų medžiagų. 2010 m. „Tradinių amatų artelė“ organizavo audimo mokymus LAT-LIT projekte „Vasara kaime“, 2014 m. dalyvauta projekte „Sceninių ir tautinių kostiumų gamybos verslumo skatinimas“. Iš viso išmokyta austi apie penkiolika Zarasų krašto moterų. Įrengtos staklės Salako padalinyje, Dusetų kultūros centre, staklės parengtos audimui Antazavės amatų centre, Gražutės regioninio parko direkcijoje Salake. Tradicinių amatų artelėje Rimos Vitaitės ir Birutės Andrijauskienės nuausti kostiumai dalyvauja rajoninėse parodose nuo 2008 m., regioninėse – nuo 2011 m. Nuostabu, kad tuomet regioninėje parodoje laimėtas pirmo laipsnio diplomas, o patys kostiumai įvertinti III-ąja vieta respublikinėje „Aukso vainiko“ parodoje Jurbarke. 2016 m. folkloro ansamblis „Seluona“ laimėjo I-ą vietą folkloro ansamblių konkurse „Mano tautinis kostiumas“. 2019 m. Birutė Andrijauskienė laimėjo regioninį „Aukso vainiko“ konkursą, įvertinta už tautinius sijonus bei kostiumus, o respublikiniame ture Alytuje buvo apdovanota specialiuoju diplomu. Tradicinių amatų artelė keletą kartų rodyta per LRT, ji garsina Zarasus. Čia sukurti tautiniai kostiumai puošia pavienius folkloro kolektyvų dalyvius Vilniuje, Kaune ir visoje Aukštaitijoje. Artelėje nuolat audžia, siuva, pina keturios moterys, retkarčiais prisideda dar penkios: jos pina juostas ar kuria namuose, austi ateina laisvalaikio. Tradicinių amatų artelėje vedami individualūs ir grupiniai edukaciniai užsiėmimai „Tradinis audimas – tautinis kostiumas“ ir „Amatų raida nuo atsiradimo iki šiandien“. Tad artelė atgaivina pamirštus amatus, puošia kraštiečius, atgaivina papročius.

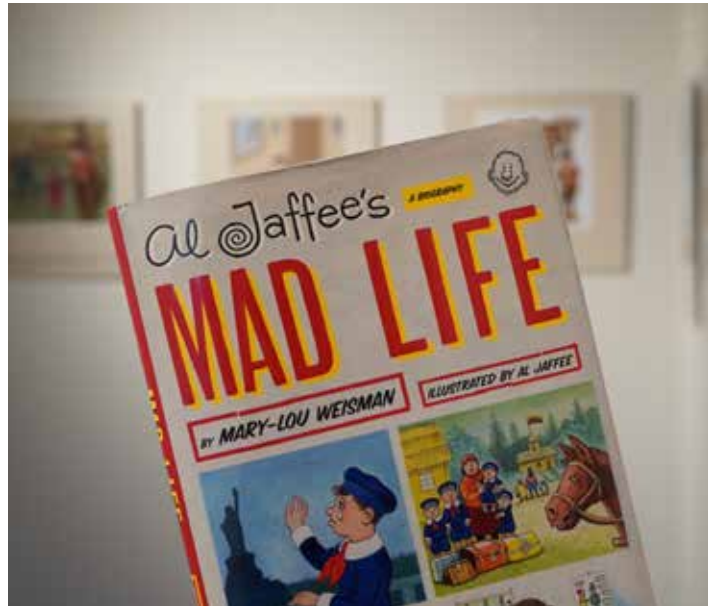
Informaciją parengė Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras.
Nuotraukos Eriko Černovo

Balandis

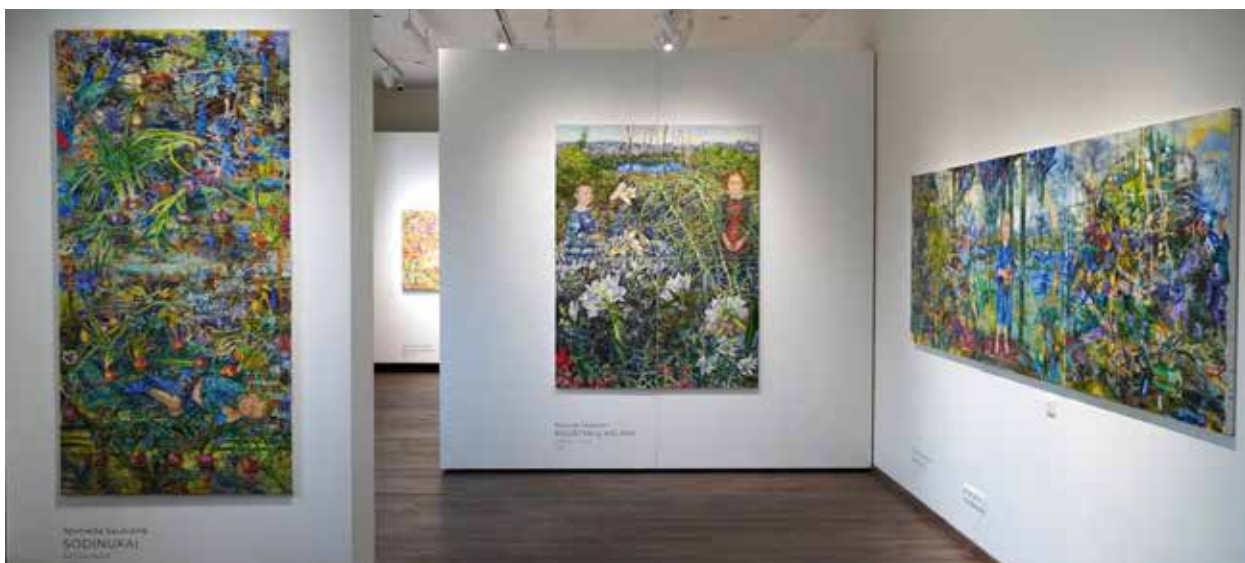
Kraštiečių muziejus ir Saukų galerija Zarasuose

Pastatas, kuriame įsikūręs Zarasų krašto muziejaus padalinys – Kraštiečių muziejus, yra vienas seniausių mūrinių pastatų Zarasuose (pastatytas 1855 m.). Moderniai sutvarkytame muziejaus pirmame aukšte eksponuojami garsių Zarasų krašto žydų kūrybos darbai: tarpukario fotografo, nepriklausomybės kovų dalyvio Moisiejaus Botviniko fotografijos, dailininko ir pedagogo Yjegudos Peno (žymiojo modernaus tapytojo Marko Šagalio pirmojo mokytojo) tapybos darbų reprodukcijos, žymaus JAV karikatūristo Al Jaffe iliustracijų „Vaikystės nuotykių Zarasuose“ paroda.

Antrame pastato aukšte įkurta menininkų Šarūno Saukos ir Nomedos Saukienės galerija. Šarūnas Sauka – vienas savičiausių ir žinomiausių Lietuvos tapytojų, 1989 m. apdovanotas pirmąja nepriklausomos Lietuvos Nacionaline kultūros ir meno premija. Nomedai Saukienei 2017 m. įteikta Vyriausybės kultūros ir meno premija. Pasak jų dukros menotyrininkės, parodos kuratorės Monikos Saukaitės, „Š. Saukos darbai tiršti įvairių siužetų, kuriuos galima skaityti kaip išsamią, šurpią, įdomią ir nuojautų pilną žmogaus biografiją“, jo „darbai visada buvo daugiaprasmiai, kuriuose greta meno istorijos interpretacijų ir asmeninių prisiminimų, šurpių vizijų ir anekdotiškų situacijų būta reakcijų į politinius įvykius, kritikos ar pašaipos tų dienų realijoms. Š. Saukai siurrealistinė raiška yra būdas *kalbėti* apie realius dalykus, o šokiruojami tie, kurie viską priima tiesiogiai – ne metaforiškai“. Dar M. Saukaitė

Balandis

apie šių tapytojų kūrybą yra pasakiusi: „abiejų menininkų paveikslų plastika ir temos, atrodo, be galo skirtingos, nesunku rasti ir jungiančių dalykų. Vaiko susitikimas su skeletu, gėlės ir kaulai, kūrėjo flirtas su giltine, degantis aguonų laukas – skirtingi pavidalai kalba apie gyvenimo trapumą, daiktų ir žmogaus laikinumą, praeities alsavimą kasdienybėje ir kartu – apie amžiną atsinaujinimą.“ Įdomu, kad kūrėjų ekspozicijos įrengtos ratu, todėl meno kūrinius galima apžiūrėti pasirinkus vieną iš dviejų krypčių.

Muziejaus cokoliniame aukšte įrengtos ekspozicijos, susijusios su rezistencija. Pirmą ekspozicija – partizaninio judėjimo Zarasų krašte tema, antroji skirta atskleisti vieną iš skaudžiausių Lietuvos istorijos etapų – represijas, kurias vykdė sovietų valdžia. Eksponuojami įvairūs su Zarasų kraštu susiję artefaktai, autentiški dokumentai, asmeniniai daiktai ir kitos relikvijos, išlikusios iš tų niūrių laikų, leidžia giliau suvokti, kokį neišmatuojamą skausmą patyrė tūkstančiai žmonių. Beje, vienoje iš muziejaus salių įrengta ekspozicija, skirta iškilaus, bet tragiško likimo Lietuvos Respublikos 1-ojo ir vėlesnio ministro pirmininko Augustino Voldemaro (1883 – 1942) atminimui.

Apsilankę šiame objekte susidarysite nuomonę apie įvairiais laikotarpiais Zarasų krašte gyvenusių ar tebegyvenančių žmonių kūrybą, susipažinsite su šiame krašte kūrusių ir kuriančių menininkų darbais, patirsite jų istorijas.

Informaciją parengė Diana Bakanavičienė, Zarasų krašto muziejaus struktūrinio padalinio Kraštiečių muziejaus prižiūrėtoja, laikinai atliekanti padalinio vadovo funkcijas.
Nuotraukos Zarasų krašto muziejininkės (kultūrinių renginių koordinatorės) Gretos Bikulčienės

Gegužė

„Poezijos pavasaris“ Zarasuose

„Poezijos pavasaris“ – iškiliausias kasmetinis literatūros renginys Lietuvoje, galintis didžiuotis vienu iš seniausių pasaulyje poezijos festivalių vardu, tradicijoms ir vertybėmis. Jame savo kūrybą skaito Lietuvos ir užsienio poetai, dalyvauja aktoriai, dainininkai, muzikantai. Bendradarbiaudama su Lietuvos rašytojų sąjunga ir VšĮ „Rašytojų klubu“, nuo 1984 m. Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka įtraukiama į tarptautinio poezijos festivalio renginius.

Poezijos skaitymai pirmiausia vyksta Zarasų rajono miesteliuose (Antazavėje, Salake ar Dusetose), o vakarais – Zarasų viešosios bibliotekos renginių salėje. Žydinčių alyvų ir mirguliuojančių ežerų fone su skaitytojais yra susitikę šie Lietuvos nacionalinės Kultūros ir meno premijos laureatai: poetai Vladas Braziūnas, Rim-

vydas Stankevičius, Antanas A. Jonynas, Zarasų krašto garbės pilietis Juozas Erlickas, poetai Rimgaudas Graibus, Alvydas Katinas, Ilzė Butkutė, Nijolė Daujotytė – Kuolienė, Dainius Gintalas, Aivaras Veiknys, Meilė Marija Kudarauskaitė, Liutauras Degėsys, Sigitas Parulskis, Vytautas Kaziela, Linas Daugėla, Alis Balbierius, kraštiečių poetė Jurgita Jasponytė, Marius Burokas ir kt., literatūrologės Alma Lapinskienė, Janina Riškutė, dr. Žydronė Kolevinskienė. Poezijos posmų intarpus gražiausiomis poetų eilėmis, savo kūrybos dainomis ar muzika užpildo dainuojamosios poezijos atlikėjai, aktoriai, muzikantai, skaitovai. Zarasiškis ir miesto svečius yra džiu-ginę aktoriai ir atlikėjai Giedrius Arbačiauskas, Saulius Bareikis, Mindaugas Ancevičius, fleitininkas Andrius Radziukynas, džiazo muzikantas Petras Vyšniauskas, kompozitorius Alvydas Jegelevičius, poezijos skaitovai Paulius Šironas, Irena Plaušinaitytė, Gražina Urbonaitė, Virginija Kochanskytė, Juozas Šalkauskas ir kt.

Literatūrinius susitikimus papuošia ir mūsų krašto literatų klubo „Virš tylos“ narių eilės. Gražia tradicija yra tapusi nuo 1995 m. „Poezijos pavasarėlių“ metu įteikti Zarasų rajono Metų literato premiją. Jos laureatai: 1995 m. – Ona Kačkienė, 1996 m. – Jūratė Kesilytė, 1997 m. – Danutė Pulokaitė, 1998 m. – Osvaldas Vaičys, 1999 m. – Vasilijus Trusovas, 2000 m. – Jūratė Klimaitytė, 2001 m. – Danutė Stankevičienė, 2002 m. – Vilija Visockienė, 2003 m. – Gitana Kavaliauskaitė, 2004 m. – Giedrė Mičiūnienė, 2005 m. – Janė Grigėnienė, 2006 m. – Danutė Drebulienė, 2007 m. – Feliksas Jakubauskas, 2008 m. – Agnė Zujevaitė. Nuo 2009 m. teikiama Felikso Jakubausko literatūros premija. 2009 m. ji įteikta Justui Jasėnui, 2010 m. – Leokadijai Malcienei, 2011 m. – Giedrei Mičiūnienei, 2012 m. – Vasilijui Trusovui, 2015 m. – Dominykai Paradnikaitei, 2016 m. – Genovaitei Žilinskienei, 2017 m. – Valerijai Venclovienei, 2018 m. – Onai Kačkienei, 2021 m. – Vilei Sinkuvienei, 2022 m. – Vitai Paškauskaitei, 2023 m. – profesoriumi Antanui Žiliukui, 2024 m. – Elenai Eugenijai Arminienei. Premija skiriama Zarasų krašto literatui už pasiekimus literatūrinėje veikloje, kūrybos darbų meninę ar pedagoginę vertę, naujumą, originalumą, reikšmę garsinant Zarasų krašto kultūrinį gyvenimą.

„Poezijos pavasario“ renginys vyksta kasmet itin gražiu metu, gegužės paskutinę savaitę, prieš kurortinio sezono atidarymą. Ilgametė seniausio literatūros festivalio istorija ir jaunų poetų kuriamos naujos tradicijos patvirtina, kad „Poezijos pavasaris“ išsaugojo gyvybę, galią tęstis, išlieka aktualus ir laukiamas, įdomus visoms skaitytojų kartoms.

Informaciją parengė Inesa Dumbravienė, Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ryšių su visuomene specialistė.
Nuotraukos autorės

Gegužė

Kurortinio sezono atidarymas

Kiekvieno gegužės mėnesio paskutinį savaitgalį Zarasų mieste vyksta kurortinio sezono atidarymas. Kai pavasarinė saulė jau kviečia į gamtą pasigėrėti jos grožiu ir paklausti nuostabių pavasariųjų paukščių melodijų, kai įšyla ežerų vanduo ir viskas skendi žieduose, metas kviešti visus ilsėtis į mūsų miestą, pasinerti į Zarasus. Kurortinio sezono šventė tęsiasi kelias dienas. Įvairus šios šventės muzikos žanras – nuo klasikos iki folkroko. Ir Zarasų Didžiąją salą, ir miesto šventę puošia ugnies šou, naktį apšviečia fejerverkai, scenos įrengiamos smėlėtaime paplūdimyje ar net ant vandens. Per kelis dešimtmečius koncertavo geriausi Lietuvos atlikėjai – Saulius Petreikis, Jurgis Didžiulis, Alanas Chošnau, grupė „Antikvariniai Kašpirovskio dantys“, grupė „Biplan“, vyko diskotekos paplūdimyje su „Radistais“, prekybos ir pramogų pasaže zarasiečiai gėrėjosi šiltu vakaru su atlikėjų Rūtos Švipaitės, Pauliaus Volkovo ir grupės iš Latvijos „The Swamp Shakers“ muzikine programa, energija trykštantis Jurgis Brūzga su grupe sugrąžino visus šventės dalyvius į 90-uosius metus, šėlo charizmatiška ir energinga Augustė Vedrickaitė, koncertavo grupė „Čilnam“, Rytų Aukštaitijos bigbendas su soliste, Panevėžio rajono varinių pučiamųjų instrumentų orkestras „Aukštyn“. Žinoma, koncertuoja ir Zarasų miesto kolektyvai. Natūralu, kad daug dėmesio skiriama aktyviam sportui: plaukiama valtimis, pradeda veikti vandenlenčių pramogų parkas, organizuojamos krepšinio, tinklinio, bėgimo varžybos, šokių pamokos. Mėgstantiems kultūros renginius Zarasų krašto muziejaus Kraštiečių muziejuje vyksta Šarūno Saukos ir Nomedos Saukienės galerijos gimtadienio renginys, o viešojoje bibliotekoje – „Poezijos pavasario“ šventė. Būtų galima vardinti renginių įvairovę iki begalybės. Tačiau pats geriausias variantas būtų atvykti, sudalyvauti sporto rungtyse, įvairiose edukacijose vaikams ir suaugusiems, mokymuose ir koncertinėje dalyje.

Informaciją parengė Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras. Nuotraukos Eriko Černovo

Tradicinio muzikavimo festivalis „Sėlos muzikantai“

Gegužės pirmosiomis savaitėmis Zarasų krašte vyksta jau tradiciniu tapęs tarptautinis tradicinio muzikavimo festivalis „Sėlos muzikantai“ (idėjos autorius ir festivalio siela – etnografas Gintaras Andrijauskas). Renginys vyksta daugiau nei trisdešimt metų. Šio festivalio garsai skamba įvairiose erdvėse, o baigiamasi koncertas (Lietuvos ir užsienio armonikierių) – Kultūros centre Dusėtų dailės galerijoje. Festivalis tapo mokomuoju projektu, jį vainikuoja mandolinininkų susibūrimas bei tradicinė programa smagiu pavadinimu „Eurovyža“. Tarptautinis mandolinininkų susibūrimas „Mandolinizmas“ ruošiamas ištiesus metus, repeticijos ir muzikavimo kursai vyksta Latvijoje, Estijoje bei Lietuvoje. Beje, kiekvienas norintis gali savo įgūdžius lavinti ir Youtube kanale.

2024 m. festivalyje dalyvavo vaikų ir jaunimo folkloro ansamblis „Čiūta“, Smalvų, Salako muzikantai, Aleksandravėlės bandonininkai, Mažosios Lietuvos „Alkiukai“, Bučmių šeimininė kapela, „Mingė“, „Šilko stygos“ iš Kauno, Tadas Dešukas su „Baltomis varnomis“ iš Vilniaus, „Speiga“ (iš Latvijos mietselio Ambelių), „Rokasahurit“ (Estijos – Suomijos grupė), „Parnu Spelmanslag“ (iš Estijos). Festivalio koncertai vyksta bažnyčiose, unikaliame Šlyninkos malūne bei kultūros centrų salėse.

Informaciją parengė Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras. Nuotraukos Eriko Černovo

Birželis

Joninės

Joninių šventė – tai sena krikščioniška šventė, Jono Krikštytojo gimimo diena, švenčiama birželio 24 dieną. Joninių šventimas glaudžiai susijęs su vasaros saulėgrįža, kai Šiaurės pusrutulyje būna ilgiausia diena ir trumpiausia naktis. Ji Lietuvoje ir kitose šalyse švenčiama jau daugybę metų. Kadangi Jonų ar Janinų vardas labai populiarus, ši diena švęsta kaimuose labai smagiai. Turbūt tai vienintelės vardinės, kurių metu pinami vainikai, puošiamos durys, kuriami laužai. Zarasuose ilgą laiką Joninės buvo lyg mažoji Dainų šventės variacija.

Birželis

Ilgus metus Joninių išvakarės švęstos Didžiosios salos pagrindinėje estradoje. Šaltiniuose minima, kad nuo 1956 metų kasmet organizuojama Dainų šventė. Šiame renginyje dalyvaudavo daugybė miestų kolektyvų ir svečių, kartais šventė trukdavo dvi dienas.

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, ji švenčiama per Jonines. Pastaraisiais metais kviečiame visus į papročius, apeigomis, šokiais bei dainomis apipintą Joninių šventę Zaraso ežero salos mažajame slėnyje, kur žoliaujama, puošiami Joninių vartai, kuriami laužai, leidžiami vainikai, ieškoma paparčio žiedo, buriamasi ar atgaivinami kitokie papročiai. Kasmet šventė skiriasi. Pavyzdžiui, misterijai „Ugninis paparčio žiedas“ ant vandens iš anksto pagamintos ir šventės metu uždegtos šiaudinės skulptūros, o keramikos skulptūra „Avilyš“ išdegta šventės metu, stebint visiems susirinkusiems. Tai projektinės veiklos pavyzdys, kurios metu ugnis, šviesa ir laisvė burtis, kurti, jungė profesionalius menininkus, keramikus, pečių statybos meistrus, skulptūrų statymo iš šiaudų arba nendrių meistrus, sertifikuotus amatininkus, šviesos dizainerius, muzikos atlikėjus ir meno mėgėjų kolektyvų atstovus bendrai kūrybinei veiklai. Svarbu jaunajai kartai parodyti mūsų krašto meno kūrinius ir objektus, susiliejantčius su Zarasų krašto gamta, sėlių krašto istorija ir išryškinančius jos savitumą, išlaikyti tradicijas ir žinoti protėvių papročius. Tuo labiausiai rūpinasi Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro folkloro ansamblis „Seluona“, susibūręs istoriškai svarbiais 1988 m. kartu su Sąjūdžiu, tautos kultūrinio, dvasinio atgimimu. Nuo 2020 m. kolektyvui vadovauja Diana Skvarčinskaitė. Ilgą ir turiningą savo gyvavimo laikotarpį kolektyvas nuosekliai puoselėja Zarasų krašto ir Aukštaitijos regiono etnokultūrinės vertybes, liaudies dainas, sutartines, instrumentinį folklorą.

Buvusios ansamblio vadovės R. Vitaitės įkurtoje tradicinių amatų artelėje ansamblietės mokosi austi ar pinti juostas, siūti kostiumo detales. Seluoniečiai dėvi vadovės Rimos Vitaitės ir dalyvės Birutės Andrijauskienės austus kostiumus.

Taigi Joninių naktį baltų simboliais apipintame Zaraso ežero salos mažajame slėnyje kiekvienais metais vyksta teatralizuota, meninė koncertinė programa su šokių kolektyvais, folkloro ansambliais, solistais, dainuojama su folkloro grupėmis, šokti kviečia kapelos.

Informaciją parengė Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras.
Nuotraukos Eriko Černovo

Liepa

Tradicinė Dusetų dailės galerijos menininkų paroda Dusetose

1995 m. liepos 6 d. žirgų lenktynėmis ir menininkais garsėjančiose Dusetose atidaryta profesionalaus meno galerija ir surengta pirmoji Dusetų krašto dailininkų kūrybos paroda. Svarbiausias galerijos tikslas – suburti Dusetų krašte gimusius, gyvenančius ir kuriančius dailininkus, fotografus, pristatyti jų kūrybą organizuojant parodas ne tik Dusetose, bet ir kituose Lietuvos miestuose, užsienyje. Tradiciškai kiekvienų metų liepos mėnesio pradžioje, minint Dusetų galerijos atidarymo datą, joje eksponuojami naujausi Dusetų krašto dailininkų ir fotografų kūriniai: tapybos, grafikos, skulptūros, tekstilės, stiklo dirbiniai, fotografija. Trys galerijos gyvavimo dešimtmečiai liudija – susibūrė kūrybingi, aktyvūs, iniciatyvūs menininkai. Jų dėka Dusetų dailės galerija tapo reikšmingu kultūros ir meno židiniu Zarasų krašte bei visoje Lietuvoje. Reikėtų pabrėžti, kad Dusetų dailės galerijoje eksponuojami garsiausių Lietuvos dailininkų ir fotomenininkų sąjungų narių, Nacionalinių premijų, valstybinių bei vyriausybės premijų laureatų, tarptautinių parodų ir konkursų dalyvių bei nugalėtojų darbai. Iki šiol galerijoje surengta apie tris šimtus parodų, neskaitant Dusetų dailės galerijos dailininkų ir fotografų kūrybos parodų, rengiamų Lietuvos ir užsienio galerijose bei muziejuose.

Informaciją parengė Vilija Visockienė, Kultūros centro Dusetų dailės galerijos informacijos specialistė. Nuotraukos autorės

„Tautiška giesmė“ kasmet Zarasuose skamba prie Zaraso ežero apžvalgos rato

Jau daugiau nei dešimtmetį visus, įvažiuojančius į miesto centrą, nustebina neįtikėtinos formos Zaraso ežero apžvalgos ratas, pastatytas 2011 metais. Architekto Šarūno Kiaunės suprojektuota 17 m aukščio, 34 m skersmens ir 100 m ilgio rato formos išskirtinė konstrukcija tapo ne tik miestą puošiančiu ir praturtinusiu statiniu, atveriančiu langą į Lietuvos grožį, bet ir Zarasų miesto gyventojų Valstybės dienos proga giedamo himno vieta. Jei anksčiau Zarasų krašto vizitine kortele laikytas Stelmužės ąžuolas ar Sartų lenktynės, tai nuo pat apžvalgos rato atidarymo dienos naujuoju miesto atpažinimo simboliu tapo ši vieta.

Liepos 6-oji – Valstybės diena – Zarasuose, pastačius ratą, švenčiama naujoje vietoje. Kadangi šalia yra Zarasų krašto muziejus, šventė prasideda muziejuje, kur paprastai pakviestas istorikas skaito pranešimą aktualia tema ar žinomi atlikėjai dovanoja klasikinės muzikos koncertą. Vėliau miestiečiai renkasi prie Zaraso ežero apžvalgos rato, kur dangus susilieja su tykiais vandenimis. Ten giedame „Tautišką giesmę“ kartu su po visą pasaulį pasklidusiais tautiečiais, prisidedame prie lietuvių širdžių sujungimo. Kasmet šimtai žmonių renkasi prie unikalaus, miesto neatsiejama dalimi tapusio objekto, nuo kurio atsiveria Zaraso ežeras. Pakili nuotaika ir bendrystės jausmas išlaikomas visiems kartu įsijungiant į tautinio šokio sūkurį ar klausant šventės proga organizuoto koncerto.

Zarasų miestas kviečia kiekvieną lankytoją stabtelėti, pasigrožėti, apmąstyti ir pajusti Lietuvos vienybės bei laisvės dvasią. Džiaugiamės, kad kasmetinis „Tautiškos giesmės“ giedojimas prie Zaraso ežero apžvalgos rato tampa ne tik gražia tradicija, kuri yra viena iš mūsų meilės Lietuvai išraiškų, bet liudija Zarasų miesto gyventojų pilietiškumą, meilę laisvai Lietuvai, stiprina ir palaiko ryšį su visais po pasaulį išsibarsčiusiais tautiečiais.

Informaciją parengė Greta Bikulčienė, Zarasų krašto muziejaus muziejininkė (kultūrinių renginių koordinatore). Nuotrauka Algimanto Navicko

Liepa

Skulptūrų parkas ant vandens

Skulptūrų parko idėja gimė 2006 m., kai Dusetų seniūnija ir parapijos bendruomenė pradėjo Sartų ežero pakrantės atnaujinimo darbus. Skulptūrų parkas atidarytas 2008 m. vasarą. Nors parko teritorija nėra labai didelė, tačiau ji patogi skulptūroms eksponuoti. Skulptūros puošia aplinką, kuria jaukią atmosferą. Tuo, kad dusetiškiams rūpi jų gyvenamoji aplinka, kad Sartai – jų garbės reikalas, o besiilsintiems krašte – vertybė, net neabejoti apsilankęs skoningai, patraukliai, originaliai kuriamoje skulptūrų parko ir Sartų ežero pakrantės aplinkoje. Čia gyvena žmonės, kurie žino, kas jų krašte savita ir kuo patrauklūs jie gali būti kitiems. Pirmųjų skulptūrų autoriai – Dusetų krašto menininkai Virgilijus ir Violeta Gasparaičiai, Romualdas Pučekas, Genadijus Kovaliovas, Algirdas Gaižauskas ir Eugenijus Raugas. 2008 m. rugpjūčio 28 d. Dusetose lankėsi Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus, kuris skulptūrų parke pasodino ąžuoliuką, bendravo su skulptūrų autoriais. Skulptūrų parke yra apie 30 Lietuvos ir Latvijos skulptorių darbų.

2022 m. buvo įgyvendintas Kultūros centro Dusetų dailės galerijos projektas „Skulptūros ant vandens“ ir tribūną papuošė pirmieji eksponatai – latvių skulptoriaus Ivo Folkmanio špižiniai paukščiai bei Algirdo Gaižausko žirgas iš plieno. 2023–2024 m. Sartų pakrantę naujais darbais papildė plenero dalyviai, garsūs skulptoriai Gintaris Juozas Česiūnas, Žydrūnas Dainys, Algirdas Gaižauskas, Marijus Petrauskas, Kęstutis Musteikis, Gintaras Mikolaitis. Edvīns Krūmiņš, Violeta Kuzmickaitė- Gasparaitis, Algirdas Gaižauskas, Vidas Simanavičius, Mykolas Sauka. Tokios meno erdvės pritraukia vis daugiau lankytojų, skatina žiūrovų domėjimąsi menu, lavina skonį.

Nors ant Sartų ežero ledo paskutinės žirgų lenktynės įvyko jau tolimais 1996 m., dusetiški su didele nostalgija prisimena laikus, kuomet pakrantė būdavo pilna lenktynių dalyvių ir šventiškai nusiteikusios žiūrovų minios. Labai gražu, kad tuos praeitin nugarimzdusius laikus A. Gaižauskas įamžina kurdamas Dusetoms žirgų skulptūras. Matome jų įvairiose miesto vietose, ant tribūnos sustingo ir antrasis jo žirgas iš plieninių vamzdelių, kuriais tarsi vargonais neretai groja vėjas.

Informaciją parengė Vilija Visockienė, Kultūros centro Dusetų dailės galerijos informacijos specialistė. Nuotraukos autorės

Rugpjūtis

Tradicinis literatūrinis renginys „Nakties skaitymai“ Zarasų viešojoje bibliotekoje

2008 m. kartu su Zarasų – pirmosios Lietuvos kultūros sostinės – renginiais prasidėję ir miesto švenčių dienomis vykstantys „Nakties skaitymai“ tapo gražia tradicija, viliojančia rugpjūčio vidury užsukti į biblioteką sutemus, neįprastu bibliotekos skaitytojams ir miesto svečiams metu. Tuomet pro bibliotekos renginių salės langus atsiveria kerinti naktinio Zaraso ežero panorama, kurią užlieja profesionalių kūrėjų literatūros ir muzikos garsai. Kasmetiniuose „Nakties skaitymuose“ dalyvauja iškiliausi, ne viena kultūros ir meno premija apdovanoti Lietuvos poetai ir dainuojamosios poezijos atlikėjai. Savo kūrybos eilėmis klausytojus džiugino Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatai Antanas A. Jonynas, Aidas Marčėnas, Rimvydas Stankevičius, Kornelijus Platelis, poetai Viktoras Rudžianskas,

Aivaras Veiknys, Arnas Ališauskas, Daiva Čepauskaitė, kraštiečių poetė Jurgita Jasponytė, poetas, teatro ir kino režisierius Vytautas V. Landsbergis, poetas reperis Ernestas Noreika, filosofijos mokslų daktaras, poetas Liutauras Degėsys, Zarasų krašto garbės pilietis, poetas Juozas Erlickas, dramaturgas Julius Keleras, poetas, vertėjas Marius Burokas, dramaturgas, prozininkas Herkus Kunčius ir kiti didieji žodžio meistrai. Skaitymams naujų spalvinių akcentų suteikė bardų Vlado Bagdono, Sauliaus Bareikio, Algirdo Svidinsko, Ainio Storpīrščio, Andriaus Kaniavos, Jokūbo Bareikio, Giedriaus Arbačiausko ir kitų atliekamos dainos, teatro ir kino aktorių Dalios Jankauskaitės, Jolantos Dapkūnaitės, Algirdo Latėno skaitoma poezija.

„Nakties skaitymų“ programą papildė bei žiūrovą kaskart nustebina zarasietės režisierės Gražinos Karlaitės režisūriniai sprendimai – literatūrinės kompozicijos pagal viešinių poetų kūrybą. Paprastai jas atlieka Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos, Visagino kūrybos ir meno akademijos moksleiviai ar viešosios bibliotekos suaugusiųjų teatro „Juodai baltas“ aktoriai.

Beje, Zarasų miesto šventės metu viešoji biblioteka Sėlių aikštėje organizuoja tradicinę tapusią Mažąją knygų mugę, kurioje dalyvauja garsios šalies leidyklos. Zarasiečiai ir miesto svečiai gali įsigyti įvairiausių leidinių. Knygų mugės metu visus kviečia bibliotekos edukacijos palapinė, kurioje bibliotekos personažai Zuikis Nulėpaušis, Pepė Ilgakojinė (juos vaidina bibliotekininkės Liudmila Vaitavičienė ir Nijolė Pilac) kartu su mugės mažaisiais lankytojais žaidžia, konstruoja, dėlioja, kuria ir siunčia sveikinimus gimtajam miestui. Taigi kasmet laukiame literatūros mylėtojų Žolinės metu Zarasuose.

Informaciją parengė Inesa Dumbravienė, Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos viešųjų ryšių su visuomene specialistė.
Nuotraukos autorės

Rugpjūtis

Menų festivalis „Zarasai“ – miesto šventė rugpjūčio viduryje

Zarasų miesto šventė kasmet pagal ilgametę tradiciją prasideda folkloro festivaliu „Žolynai“. Festivalio dalyviai švenčia Žolinę, džiaugiasi metų derliumi. Renginyje dalyvauja visi Zarasų krašto folkloro meno kolektyvai, tradicinės kapelos, kviečiami meno kolektyvai iš Utenos regiono ir kaimyninės Latvijos. Zarasų miesto širdis – Sėlių aikštė – tampa koncertine erdve, miestelėnus ir miesto svečius sveikina Zarasų rajono savivaldybės miesto meras, miesto svečiai iš kaimyninių savivaldybių ar svečiai iš šalių – partnerių, teikiama Dominyko Bukonto premija už aktyvią visuomeninę veiklą. Svarbu paminėti, jog išvakarėse folkloro meno kolektyvai susirenka Stelmužėje, prie senojo ąžuolo. Zarasų viešojoje bibliotekoje, Zarasų krašto muziejuje ir Saukų galerijoje atidaromos parodos.

Šeštadieniais Sėlių aikštėje skamba pramoginė muzika ir šurmuliuoja didžiausia metų tautodailės, knygų, prekybos ir pramogų mugė, kurioje dalyvauja gausus būrys rankų darbo gaminių gamintojų, sertifikuotos tautodailės meistrų, kulinarinio paveldo puoselėtojų, prekybininkų iš visos Lietuvos bei Latvijos. Knygų mugėje kasmet dalyvauja per dešimt skirtingų leidyklų. Vieną iš Zarasų miesto šventės vakarų vyksta literatūrinis renginys „Nakties skaitymai“. Zarasų miesto šventė pasižymi kultūrine įvairove, todėl siekia tapti menų festivaliu „Zarasai“, kuriame lankytojai turi unikalią galimybę susipažinti su skirtingomis kultūros ir meno kryptimis. Vietos bendruomenės įsijungia į miesto šventės šurmulį įvairiomis iniciatyvomis: vyksta linijinių šokių festivalis „Ežerų banga“, žiedų jūroje paskęsta ežero pakrantė ar garsu stebina moto paradas. Kiekvienas, atvykęs į kurortinius Zarasus, gali pagauti vasarą ir prailginti jos saulėtą dieną spalvingame menų festivalyje „ZARASAI“.

Informaciją parengė Švietimo, kultūros ir sporto skyrius.
Nuotraukos Eriko Černovo

Rugsėjis

Istorinė Stelmužės dvarvietė – muziejus po atviru dangumi

Istorinė Zarasų rajono Stelmužės dvarvietė (Steinensee) prie Padvarinės ežero – vienas seniausių kultūros paveldo objektų Lietuvoje. Vietovė turi gilią praeitį – tai sena sėlių genties šventykla; čia auga seniausias Lietuvoje (naujausiais duomenimis apie 600 metų senumo) Stelmužės ąžuolas (23 m aukščio, 3,5 m skersmens ir maždaug 13 m apimties). Šalia jo stovi unikali medinė, vien tik kirviu pastatyta bažnyčia (seniausias išlikęs medinės architektūros Lietuvoje pavyzdys) su ypatingą vertę turinčiu interjeru, skamba naujas (kolekcininko Ramučio Petniūno dovana) XVII a. varpinės varpas. Turtinga savo istorija, toliau tyrinėjama, XV a. menanti dvarvietė liudija bendrą Europos istoriją. Čia gyveno vokiečių didikai, buvo Kuršo hercogystė, vėliau teritorija priklausė Latvijai ir vėl grįžo Lietuvai.

Stelmužės vietovė tik nuo 1921 m. susijungė su Lietuva. Kai 1255 m. Lietuvos karalius Mindaugas šį kraštą padovanojo vokiečių valstybei (būsimai Livonijai), jos pareigūnai vietovę valdė šimtmečius.

Dvi Livonijos ordino giminės valdė Stelmužės dvaro sodybą, kurią anuomet vadino Štainenze. Pirmasis Stelmužės dvaro paminėjimas – 1532 m. sausio 28 d. Fon Berkenų dokumentuose (jie kruopščiai rinko informaciją apie savo turtą, todėl ši data tiksli). Fiolkersambų giminė Stelmužėje apsigyveno XVIII a. pabaigoje. Šios dvi vokiečių giminės ilgą laiką gyveno Stelmužės dvare, kūrė ir turtino jo aplinką.

Dvarą valdė fon Berkenai XVI a. pab. pasistatė medinę šeimos koplyčią. Dabar tai Stelmužės Viešpaties Jėzaus kryžiaus bažnyčia (iš pradžių ji buvo protestantų, o nuo 1808 m. – katalikų). Šiandien statinys, priklausantis Zarasų krašto muziejui, Stelmužės bažnytinio meno muziejus. Ypatingą vertę turi unikalus bažnyčios interjeras, išsiskiria medžio drožyba puoštas barokinio stiliaus altorius ir sakykla. Tokių pavyzdžių dar randama Latvijos teritorijoje (pvz., identišškai puošta nedidelio Vecpilio bažnyčia netoli Liepojos). Menotyrininkai teigia, jog tai galėjo būti Subatės/ Stelmužės meistrų kurtas altorius su skulptūromis ir sakykla. Čia stūkso iš akmens iškaltas ir metaliniu lanku sutvirtintas grūstuvo formos indas, skirtas šventam vandeniui laikyti, du iš metalo pagaminti, barokiškais ornamentais papuošti nešiojami šviestuvai.

Senajame Stelmužės dvarvietės parke rasime įdomų 75 cm storio sienų statinį-bokštą, kurio paskirtis iki šiol tyrinėjama. Parke palaidoti ir Pirmojo pasaulinio karo vokiečių kariai. Aukso amžių Stelmužės dvarvietė išgyveno XVIII a., valdant Folkerzambų giminei. Istoriniuose dokumentuose rašoma, jog Stelmužės dvare buvo muzikos instrumentų: pastatoma arfa, fortepijonas, 5 gitaros, smuikas. Biblioteka 1830 m. duomenimis turėjusi 273 knygas, kurias, prieš pasitraukdamas į Vakarų Europą, 1938 m. dvaro valdytojas Herbertas fon Hahnas padovanojo Vytauto Didžiojo universitetui Kaune. Iki mūsų dienų Lietuvoje yra išlikusios 56 Stelmužės dvaro knygos, pažymėtos Steinensee ekslibriu.

Lietuvos valstybė ir Zarasų rajono savivaldybė finansavo Stelmužės bažnyčios restauravimą, parko tvarkybą, kasmet skiria finansavimą kultūros paveldo objekto priežiūrai. Europos Sąjungos kaimynystės bendradarbiavimo programa skyrė finansavimą istorinės Stelmužės dvarvietės tyrinėjimui, parko tvarkybai, edukacinių programų parengimui, suvenyrams. Projektas įgyvendintas 2020–2024 m.

Informaciją parengė Rimutė Morozovienė, Zarasų krašto muziejaus muziejininkė,
Vilma Mickutė, Zarasų krašto muziejaus direktoriaus pavaduotoja-vyriausioji muziejaus rinkinių kuratorė.
Nuotraukos Zarasų krašto muziejaus ir Alvydo Stausko

Rugsėjis

Renginių erdvė „Kupolė“ Zaraso saloje

Kupolė – tai multifunkcinė renginių erdvė Zaraso ežero Didžiosios salos mažajame slėnyje. Šis Zaraso ežero apsuptyje iškilęs architekto Šarūno Kiaunės originalus, modernus ir minimalistinis statinys yra pelnęs geriausio 2021 m. rekreacinės architektūros kūrinio apdovanojimą.

Kupolė – tai ne tik į salos kraštovaizdį integruota požeminė estrada su minimalistine stiklo ir betono estetika. Ji išsiskiria ryšiu su gamta, kurioje užkoduota kultūra, paveldas, šiuolaikinis menas ir architektūra. Objektas sėkmingai funkcionuoja kaip erdvė, kurioje vyksta meniniai, edukaciniai ir kiti užsiėmimai, plenerai.

Nemažai renginių iš Zarasų kultūros centro salės persikėlė į Kupolę, nes tai unikali vieta klasikiniams renginiams, performansams ir džiazo koncertams. Per keletą metų joje jau apsilankė daug Lietuvai nusipelnusių atlikėjų, pavyzdžiui, urbanistinio šokio teatras Low Air, įvertintas dviem Auksiniais scenos kryžiais, apdovanotas Boriso Dauguviečio auskaru, Lietuvos šiuolaikinio šokio asociacijos premija, LR Kultūros ministerijos Jaunojo kūrėjo premija. Lankėsi Šeiko šokio teatras, kurio trys šokio spektakliai buvo įvertinti pagrindiniu šalies profesionalaus teatro meno apdovanojimu – „Auksiniu scenos kryžiumi“ (2012, 2017 ir 2018 m.), o Agnija Šeiko pirmoji iš šokio kūrėjų pagerbta Boriso Dauguviečio auskaru už pastarojo dešimtmečio tarpdisciplininę kūrybą. Dainavo Evelina Sašenko, dalyvaujanti įvairiuose tarptautiniuose projektuose ir pelniusi prizines vietas, kūrinius atliekanti įvairiomis kalbomis, bendradarbiaujanti su žymiais kompozitoriais ir atlikėjais; Dainotas Varnas, apdovanotas penkiais Auksiniais scenos kryžiais už operų ir spektaklių pastatymus bei jų režisūrą; vieni geriausių Lietuvos džiazo atlikėjų – pianistas ir kompozitorius Andrejus Polevikovas, vokalistė Girmantė Vaitkutė ir kontrobasistas Denisas Murašovas.

Rudenį, baigdami kultūrinių renginių sezoną, kasmet kviečiame klasikinės muzikos, džiazo atlikėjus. Neįprasta renginių erdvė sukuria ypatingą atmosferą, užburia žiūrovus, nuteikia patirti akimirkos stebuklą.

Informaciją parengė Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras. Nuotraukos Eriko Černovo

Spalis

Amatų centras Antazavės dvare

Zarasų krašte amatų centras įrengtas Antazavės dvaro cokoliniame aukšte. Amatininkai noriai dalijasi savo sukaupta patirtimi su kiekvienu apsilankiusiu. Šiame centre laukia pažintis su aukštaitiškais amatais, galimybė juos išbandyti ir pasisemti naujos patirties. Atvykę susipažinsite su unikaliais tautodailininkų, amatininkų darbais. Amatų centro veiklas organizuoja Zarasų krašto muziejus: vyksta audimo, medžio drožybos, keramikos, popieriaus karpinių, margučių marginimo, šiaudinių žaislų, papuošimų ir sodų rišimo, vilnos vėlimo, stalystės edukaciniai užsiėmimai, amatų demonstravimai, rengiamos liaudies meistrų, tautodailininkų, sertifikuotų tautinio paveldo produktų tradicinių amatininkų kūrybos darbų parodos, mugės, kuriose prekiaujama sertifikuotais tautinio paveldo produktais, įgyvendinami įvairūs projektai, neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi programos tiek vaikams, tiek suaugusiesiems.

Antazavės dvaro cokoliniame aukšte įrengta keramikos dirbtuvė su specialia krosnimi, veikia medžio drožybai skirtos dirbtuvės, audimo dirbtuvės su staklėmis; dvaro rūmų palėpėje įrengta mokymų – konferencijų salė, kurioje vyksta įvairūs renginiai, seminarai, susitikimai. Pavyzdžiui, labai smagu, jei amatų meistras supažindina su keramikos amatu, tradiciniais dirbiniais, lipdymo bei žiedimo technika, naudojamomis priemonėmis ir medžiagomis, degimu, glazūravimu. Užsiėmimo metu dalyviai lipdo švilpynes, dubenėlius, žiedžia dubenėlius, ąsočius.

Taigi, amatų centre vykdomos veiklos ne tik prisideda prie tradicinių amatų išsaugojimo, bet ir stiprina Aukštaitijos regiono identitetą, skatina vietos gyventojus ir svečius atrasti, vertinti unikalų šio krašto kultūros paveldą, kuria mūsų krašto patrauklumą, išskirtinumą, skatina vietos bendruomenių verslumą.

Informaciją parengė Vilma Mickutė, Zarasų krašto muziejaus direktoriaus pavaduotoja – vyriausioji muziejaus rinkinių kuratorė.
Nuotraukos Zarasų krašto muziejaus direktoriaus Arvydo Veikšros

Spalis

Muzika ir menas Antazavės dvare

Tarptautinis Antazavės dvaro festivalis – tai profesionalaus meno muzikiniai renginiai, kuriantys ir turтинantys regiono kultūros, turizmo bei bendruomenės gyvenimą. Jie organizuojami nuo 2021 m., vyksta birželio mėnesį. Festivalio direktorė ir vadovė Zita Lukošūnienė. Tris dienas trunkančiame festivalyje gausu koncertų, operų, spektaklių. Festivalyje jamžinamas žymių žmonių atminimas, vyksta jaunųjų talentų pasirodymas, atidaromos parodos. Renginiai yra nemokami, kasmet sulaukia ypač gausaus žiūrovų susidomėjimo. Festivalyje rodyti Kauno valstybinio muzikinio teatro spektakliai, stulbino LNOBT keliaujančios operos G. B. Pergolesi „Tarnaitė ponia“, G. Verdi opera „Traviata“. Muzikos mylėtojus džiugino auksiniai Lietuvos balsai – Ona

Kolobovaitė, Egidijus Bavikinas, Liudas Mikalauskas. Derėtų pabrėžti, kad įspūdingi koncertai festivalio uždarymo dieną vyksta ir Antazavės Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Čia yra surengę koncertus Šiaulių berniukų ir jaunuolių choras „Dagilėlis“, valstybinis pučiamųjų instrumentų orkestras „Trimitas“ bei kiti garsūs Lietuvos kolektyvai. Festivalį veda legendinė aktorė bei režisierė Virginija Kochanskytė.

Kultūros centras Dusetų dailės galerija, kaip profesionaliosios kultūros puoselėtoja Aukštaitijos regione, organizuoja kultūrinę veiklą ir Antazavės dvare. Atliepdama visuomenės poreikius, pasitelkia meną, kultūrą, skatina kūrybiškumą. Antazavės dvare nuolat rengiami tarptautiniai dailininkų, fotografų plenerai, eksponuojamos grupinės ir individualios vizualiųjų menų parodos. Šios naujos erdvės menui ir kultūrai atvėrimas regione, jos pritaikymas kūrybinei veiklai bei renginiams lėmė didelį pokytį – sėkmę pritraukiant didesnes auditorijas, vietas, regiono gyventojus bei svečius.

2021 m. prasidėjęs renginių ciklas „Muzika gurmanams“ tapo regiono išskirtiniu kokybiškų renginių ciklo ženklu, sulaukiančiu išskirtinio dėmesio. Šio projekto svarbiausias uždavinys yra perteikti kūrybinį sumanymą, kuris pasiektų žiūrovą ir jį sudomintų savo aktualumu, netikėtumu bei originalumu. Renginiai „Muzika gurmanams“ bei pats Antazavės dvaras jau tapęs ypatinga vieta, traukiančia bendraminčius – atvirus, girdinčius, mylinčius ir kuriančius grožį. Todėl dvare vykstančių paslaugų gausa bei įvairovė sudomina net išrankiausių klausytojų, estetiškoje dvaro erdvėje muzikinį akiratį plečia spalvingas ir svarus muzikos kūrinių repertuaras, o atlikėjai klausytojams siūlo gurmaniškas muzikines keliones po visą pasaulį. Pavyzdžiui, meistriskumą projekte demonstravo smuikininkų Vilhelmo ir Viktorijos Čepinskių duetas, smuikininkas Martynas Švėgžda von Bekker. Užburiantys klasikinės muzikos garsai kaskart iš naujo kuria magiją ir kviečia žiūrovus apsilankyti Antazavės dvare. Šio projekto vadovė Ieva Špūrienė.

Informaciją parengė Vilija Visockienė, Kultūros centro Dusetų dailės galerijos informacijos specialistė.
Nuotraukos autorės

Lapkritis

Romansų vakaras

Kultūros centre Dusetų dailės galerijoje jau tradiciniais yra tapę romansų vakarai, kuriuos veda renginio organizatorė, režisierė Margarita Veikšrienė. Moterų ansamblis „Svaja“, 2024 m. šventės 25-metį, jau pakvietė į jubiliejinį, 20-ąjį, teatralizuotą romansų vakarą. 25 metai – tai laikotarpis, per kurį „Svaja“ tapo neatsiejama mūsų regiono kultūrinio gyvenimo dalimi. Į renginį renkasi daug šio žanro gerbėjų, išsiilgusių tikrų, nuoširdžių jausmų. Romansų vakare kasmet dalyvauja Zarasų krašto kolektyvai: dusetiškių „Svaja“, kolektyvai „TRIO LA’gaminas“, „Sadūnai“, Antalieptės moterų ansamblis. Į svečius atvyksta muzikinių kolektyvų iš įvairių Lietuvos kultūros centrų. Dar ilgai salėje netyla šventinis šurmulys – mezgasi naujos pažintys, vyksta smagi fotosesija, skamba noras susitikti kitais metais vėl čia, Dusetose, su naujais romansais!

Informaciją parengė Vilija Visockienė,
Kultūros centro Dusetų dailės galerijos informacijos specialistė
Nuotraukos autorės

Lapkritis

Zarasų krašto muziejus

Zarasų krašto muziejus – tai vieta, kur susipina praeities grožis, dabarties gyvybė ir atgyja mūsų tautos istorija. Keturiuose muziejaus salėse išdėstytos ekspozicijos kviečia lankytojus susipažinti su įvairiu Zarasų krašto paveldu, kur kiekviena muziejinė vertybė pasakoja unikalią istoriją. Pirmoji ekspozicinė salė nukelia į praeities Zarasus – miestą, kuris keitėsi, augo ir kūrėsi iki XX a. pradžios. Čia atgyja pramonės, žemės ūkio, kultūros ir visuomeninis gyvenimas, o eksponuojamos muziejinės vertybės leidžia pajusti ano meto žmonių kasdienybę. Antroji salė pasakoja apie Zarasų krašto etnografiją: čia įrengta ūkininko kamara su autentiškais baldais, kostiumais ir audiniais atskleidžia tradicinių amatų grožį, ekspozicija kviečia įsiklausyti į protėvių gyvenimo ritmą ir pajusti rankų darbo kūrybos šilumą. Trečioji salė skirta radijo aparatų istorijai. Tai labai stebina technikos entuziastus ir smalsuolius, nes galima ne tik apžiūrėti praeities radijo prietaisus, bet ir sužinoti apie jų svarbą anuometinei visuomenei. Šioje salėje vykstančios vinilo plokštelių perklausos ir edukaciniai užsiėmimai supažindina su praeities technologijomis. Ketvirtoji salė – išeivijos dailininko Miko Šileikio (1893–1987) gimtinei dovanotų paveikslų galerija. Tai vienas pirmųjų lietuvių dailininkų Amerikoje, kurio kūryba svarbi meno pasaulyje. Šioje galerijoje yra eksponuojama 50 vertingų dailininko darbų, asmeniniai daiktai. Muziejaus saugyklose saugoma dar apie 200 jo kūrinių, liudijančių ilgalaikę ir įkvepiančią kūrybinę kelionę. M. Šileikis yra sakęs: „Norėjau atvira širdimi prisidėti prie šio pasaulio grožio praturtinimo, be kurio žmogaus gyvenimas nebūtų pilnas.“ Zarasų krašto muziejus didžiuojasi menininko darbais, kupiniais nuoširdumo ir tikėjimo meno galia, kviečia lankytojus pajusti grožį ir pasinerti į dvasinius apmąstymus.

Parodoms skirtoje salėje nuolat rengiamos įvairių tematikų parodos – nuo istorinių, kultūrinių ir meno ekspozicijų iki šiuolaikinių kūrybinių projektų. Organizuojami teminiai renginiai papildo nuolatines ekspozicijas ir leidžia lankytojams aktyviai įsitraukti į kultūrinį gyvenimą. Šioje salėje vyksta susitikimai su žymiais menininkais, istorikais, mokslininkais ir kitais specialistais, kurie dalijasi savo žiniomis bei patirtimi. Taip pat edukaciniais užsiėmimais, skirtais įvairaus amžiaus dalyviams, siekiame praturtinti lankytojų žinias, skatinti kultūrinį bei intelektualinį augimą ir supažindinti su naujais kūrybos metodais.

Zarasų krašto muziejus – tai daugiau nei istorinis objektas. Tai kolektyvinės atminties namai, kuriuose praeitis virsta dabartimi, o lankytojai tampa ne tik istorijos stebėtojai, bet ir jos saugotojai. Kviečiame visus apsilankyti ir patirti šią kultūrinę kelionę – atrasti, įkvėpti ir pasidalinti.

Informaciją parengė Greta Bikulčienė, Zarasų krašto muziejaus muziejininkė (kultūrinių renginių koordinatė).
Nuotraukos autorės

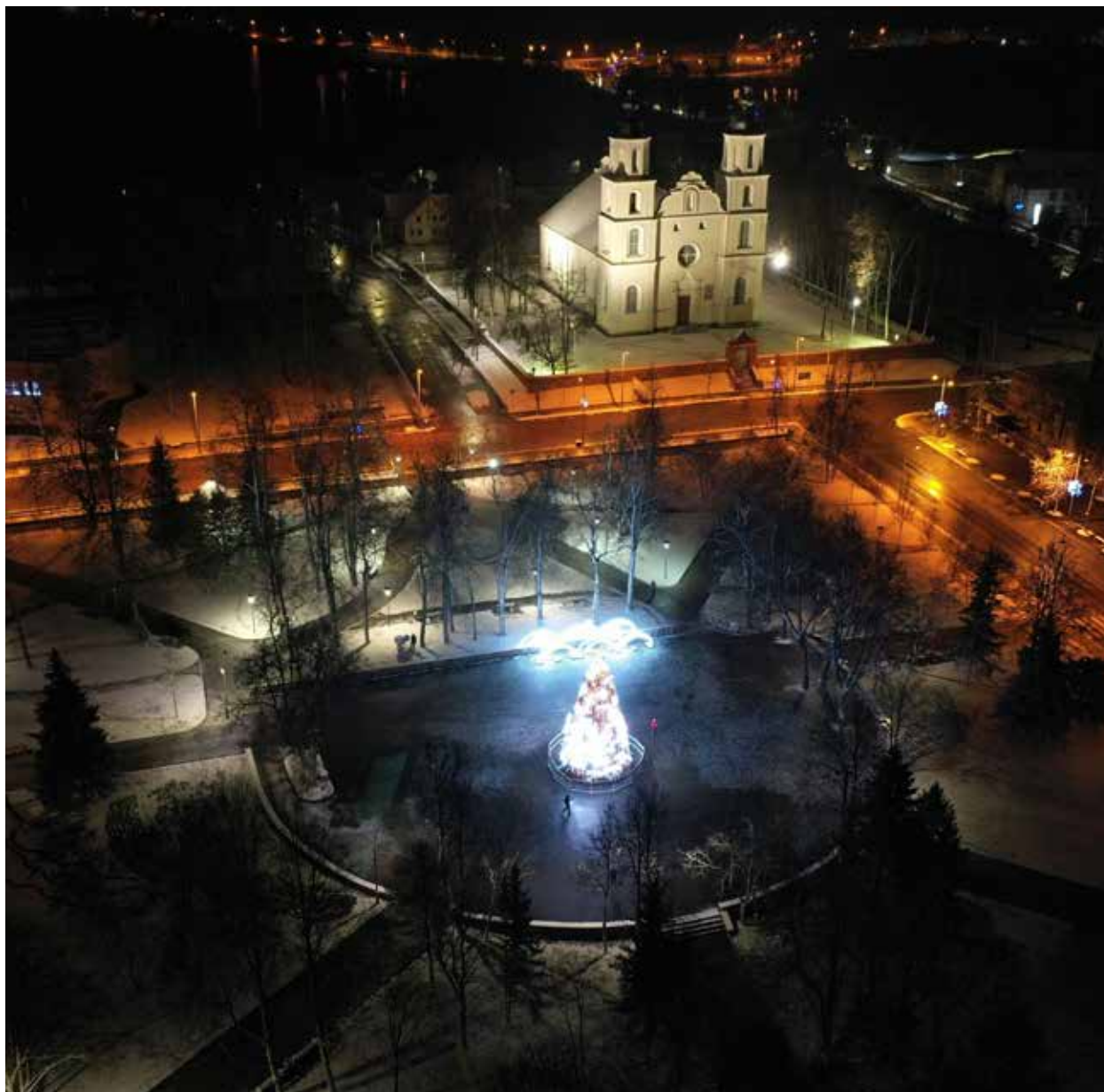
Gruodis

Zarasų miesto eglės įžiebimo šventė

Kiekvienais metais miesto eglutės įžiebtį atvyksta Kalėdų senelis, kurio laukia didelis būrys šventiškai nusiteikusių, šokančių ir dainuojančių zarasiškių ir miesto svečių. O kartais į svečius atvyksta personažų iš įvairių pasakų... Eglutės įžiebimo šventės laukia ne tik vaikai, bet ir suaugusieji, nes po įžiebimo šventės prasideda kalėdinis laikotarpis: rašomi laišukai Kalėdų seneliui, ieškoma pirkti arba pačių gaminamos kalėdinės dovanos, mokomasi eilėraščių ir dainelių, namuose puošiamos eglutės... Kad vaikučiams neprailgtų Kalėdų senelio laukimas, kviečia karuselė arba spalvingas, linksmas muzikėles grojantis traukinukas. O jei pasidaro šalta ar norisi suvalgyti imbierinių sausainukų, aikštėje vyksta kalėdinė mugė, kviečianti išgerti karštos arbatos. Eglės įžiebimo šventę pajvairina ir daugiau lankytojų pritraukia muzikos žvaigždės, pavyzdžiui, Egidijus Sipavičius, grupės „Pikaso“, „Pop du“, „Vyšnios“, Asta Pilykaitė su Alytaus jaunimo centro vokalo studija „Bel Canto“. Žinoma, visų širdis užburia Zarasų miesto vaikučių koncertiniai pasirodymai.

Kiekvienais metais puošiant miesto eglę pasirenkama įvairi tema, kuri atspindi Zarasus – ežerų sostinę, Lietuvos žvejų rojų, todėl Kalėdų eglutę dažnai papuošia sidabro mėlynumo laiveliai, žuvytės ir ežerų žolių fragmentai. 2023–2024 metų eglė buvo ypatinga – tai nuostabi 15 metrų aukščio gyva eglė su plačia laja, gražiai nauaugusi, tanki, šakota. Puošiant eglutę pasirinkta tema – sfera. Tai lyg pilnatvės, žemės, sniego gniūžtės ir kalėdinio žaisliuko forma. Šiuo laikotarpiu dažnas mėgsta sutemus pasivaikščioti prie eglės, pasigėrėti žiemos švenčių kuriamu stebuklu. Beje, daugybę metų Zarasų miesto eglė tampa viena iš gražiausių Lietuvoje. Papuoštu miestu, kalėdine eglute, karuselėmis paprastai galima grožėtis iki pat Trijų karalių.

Informaciją parengė Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras.
Nuotraukos Eriko Černovo

Gruodis

Belaukiant Kalėdų ir Naujų metų

Didžiųjų metų švenčių proga Zarasų kultūros centras kuria pasakas vaikams ir suaugusiesiems. Pirmiausia prieš Kalėdas Zarasų miesto ugdymo įstaigų vaikų kolektyvai sujungia savo šokius, dainas ir teatrą į vieną nepaprastą įvykį – kalėdinę pasaką, skirtą ir mažiems, ir dideliems. Pavyzdžiui, 2023 metais sukurta teatralizuota balta kalėdinė pasaka „Vaidrodėli, vaidrodėli, neme-luok“, o 2024 m. – teatralizuotas Kalėdinis koncertas „Viena diena Paryžiuje“. Žinoma, kalėdinę pasaką užbaigia Kalėdų senelis, kuris apdalina dovanomis pasakos dalyvius bei mažuosius žiūrovus.

Naujųjų išvakarėse visi kultūros centro kolektyvai ar meno mėgėjai jau daugybę metų kviečia į senųjų palydėtuves. Tai tapo nepaprastai gražia tradicija. Pavyzdžiui, vienų metų gruodžio 31 d. tai buvo koncertas su muzikiniu pasakojimu „Trys lelijos“, kitais metais – grįžimas į 80-uosius, miuziklo tema ar kelionė po Italiją. Puikaus reginio temos labai įvairios, jam besiruošiant pečius suremia visi kultūros centro ar net miesto režisieriai, aktoriai, dainininkai, muzikantai ir šokėjai. Žiūrovų renginys visuomet mėgiamas, salė nuolatos pilnutėlė. Visi laukia staigmenos, džiaugiasi scenoje pasirodančiais vaikais, draugais, kaimynais, kolegomis ir puikios nuotaikos po renginio išsiskirsto švęsti paskutinių nueinančiųjų metų valandų.

Informaciją parengė Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras.
Nuotrauka Eriko Černovo

KONTAKTAI:

Zarasų rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius

Įstaigos kodas: 188753461

www.zarasai.lt

Sėlių a. 22, 32110 Zarasai

Tel. +370 385 371 83

El. p. kultura@zarasai.lt

Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka

Įstaigos kodas: 190213860

www.zarasubiblioteka.lt

D. Bukonto g. 20, 32132 Zarasai

Tel. +370 385 522 79

El. p. info@zarasubiblioteka.lt

Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras

Įstaigos kodas: 190217015

www.zkc.lt

Vytauto g. 1a, 32130 Zarasai

Tel. + 370 385 516 67

El. p. info@zkc.lt

Zarasų krašto muziejus

Įstaigos kodas 190221622

www.zarasumuziejus.lt

D. Bukonto g. 20, 32132 Zarasai

Tel. +370 385 524 56, +370 385 525 96

El. p. muziejus@zarasai.lt

Kultūros centras Dusetų dailės galerija

Įstaigos kodas 300549472

www.dusetukultura.lt

Vytauto g. 54, Dusetos, Zarasų rajonas

Tel.: +370 385 568 78, +370 612 330 86

El. p. dusetu.galerija@gmail.com

Antazavės dvaras

Dvaro g. 17, Antazavė, Zarasų rajonas

Tel. +370 385 421 30, +370 618 20164

El. p. antazavesdvaras@gmail.com

Leidinio sudarytoja Daiva Šukštulienė
Redaktorė Daiva Matijošienė
Maketavo Rima Simanavičienė